

datum
ons kenmerk
voor informatie
onderwerp

Utrecht, 24 april 2023
2023-27
Winy Toersen, w.toersen@patientenfederatie.nl 06-22200863
Initiatiefwet Hijink afschaffing eigen risico

Geachte heer Hijink,

Graag maken we gebruik van de gelegenheid gebruik om te reageren op uw Initiatiefwet Hijink afschaffing eigen risico.

Patiëntenfederatie Nederland pleit al langere tijd voor het terugdringen van stapeling van zorgkosten waaronder het verminderen en vereenvoudigen van eigen betalingen in de zorg zoals het eigen risico¹. Voor wat betreft het eigen risico heeft de Patiëntenfederatie altijd benadrukt dat het substantieel verlagen van het verplichte eigen risico en het afschaffen van het vrijwillig eigen risico een passende oplossing is voor meer eenvoud, een lagere toegangsdrempel tot zorg, en voor een betere risicosolidariteit. Recente uitkomsten van onderzoek², waaruit opnieuw blijkt dat mensen zonder vrijwillig eigen risico meebetalen aan de premiekorting voor mensen met een hoog vrijwillig eigen risico en dikwijls weinig zorgkosten, bevestigen wat ons betreft dat het nu hoog tijd is om het vrijwillig eigen risico af te schaffen.

Uw voorstel gaat over het afschaffen van zowel verplicht- als het vrijwillig eigen risico. Met de afschaffing wilt u een verbetering van de risicosolidariteit bereiken tussen mensen die het geluk hebben gezond te zijn en mensen die helaas vaker zorg nodig hebben. Ook wilt u dat de drempel tot zorg door het afschaffen van het eigen risico wordt weggenomen.

Patiëntenfederatie Nederland vindt het belangrijk dat de toegang tot zorg voor iedereen is geborgd en dat bestaande drempels zoveel mogelijk worden weggenomen. Wij zijn dan ook positief over de insteek van dit voorstel om risicosolidariteit tussen gezonde mensen en mensen die zorg nodig hebben te verbeteren.

Voor mensen die die zorg nodig hebben zien wij met dit voorstel meerdere voordelen. Zonder eigen risico betalen zij voor zorg uit de basisverzekering minder uit eigen portemonnee. Al blijven er eigen bijdragen voor bepaalde zorg. Geen eigen risico betekent ook meer eenvoud in de afrekening van zorgkosten, niet meer hoeven nadenken over de keuze van een vrijwillig eigen risico, geen zorg over eventuele kosten als je wordt doorverwezen, en vooraf duidelijkheid over welke kosten nog voor eigen rekening komen.

In het voorstel lezen wij dat de financiering van afschaffen van het eigen risico ongunstig uitpakt voor gepensioneerden en zzp-ers³ die zelf inkomensafhankelijke eigen bijdrage betalen. In deze groep zitten niet alleen maar mensen met relatief hoge inkomens en weinig zorgkosten. Het lijkt ons

¹ Zie onze [brief over zorgverzekeringswet en eigen bijdragen](#) in zorg juni 2022

² Equalis, Onderzoek Vrijwillig eigen risico o.a. pagina 6, februari 2023,

³ Het zou om in totaal 600.000 huishoudens gaan (MvT pagina 12)

wenselijk als er nog aanpassingen komen die de inkomensachteruitgang in ieder geval verzachten voor de mensen uit deze groep met een relatief laag inkomen.

Met het voorstel wordt het mogelijk lastiger om te stimuleren dat mensen de juiste zorg op de juiste plek krijgen. Denk bijvoorbeeld aan eerst naar de huisarts gaan, en niet meteen naar het ziekenhuis. De toegang en kwaliteit van onze zorg is goed, en dat willen we graag behouden. Dat iedereen bijdraagt vinden we redelijk. Maar die bijdrage mag de toegang niet hinderen.

Dit tezamen maakt ons voorstander van het afschaffen van het vrijwillig eigen risico en een substantiële verlaging van het verplichte eigen risico.

We vragen u als initiatiefnemer bij de verdere voorbereiding en besluitvorming over dit voorstel de punten uit deze brief mee te nemen. Als er nog vragen naar aanleiding van deze brief zijn, dan zijn we graag beschikbaar.

Met vriendelijke groet,

Dianda Veldman
Patiëntenfederatie Nederland